

Antagen av förbundsstyrelsen 2016 -12 -09

Denna policy omfattar verksamhet för RFSU:s personal och underkonsulter i Sverige och utomlands och i samarbetena med våra finansiärer och samarbetspartners. Det är RFSUs ambition att arbeta förebyggande för att minska möjligheter för oegentligheter att uppstå, genom att ha en god medvetenhet om var i vårt arbete som korruptionsrisker kan uppstå och hur vi ska hantera dem.

Antikorruptionspolicy

Ett samhälle fritt från korruption är en grundläggande förutsättning för en rättvis och demokratisk utveckling och för en uthållig fattigdomsminskning. Eventuell korruption i utvecklingssamarbetet gör att förtroendet och viljan för denna biståndsform minskar.

Korruption bryter mot grundläggande värden som rättvisa, demokrati, jämställdhet, värdighet, integritet, transparens och möjligheter till ansvarsutkrävande.

Definition av korruption

RFSU ansluter sig till Transparency Internationals definition av korruption: när någon – individ eller organisation – tillförsäkras sig otillbörlig vinning genom sin ställning (på engelska: ”The abuse of entrusted power for illegitimate individual or group benefit”).

Korruption innebär alltså ett missbruk av förtroende eller position.

I begreppet korruption ingår sådana företeelser som att ge och ta emot mutor, utpressning, favorisering och nepotism, svindleri, jäv och förskingring. Även annat maktmissbruk, försumlighet och vanskötsel kan vara korruption.

Muta

När en person, organisation eller institution erbjuder eller tar emot opassande gåva, förmån eller någon form av ersättning inom sin tjänsteutövning.

Utpressning

Att med tvång förmå någon annan till handling eller underlåtenhet som innebär ekonomisk skada för den personen eller för någon som denne representerar och som medför motsvarande vinning för någon annan.

Nepotism/favorisering

Att praktiskt favorisera person eller grupp, så som släktskap, på andras bekostnad.

Förskingring

Att ta eller behålla anförtrodd egendom som ska redovisas eller lämnas vidare.

Jäv

Att handläggares eller beslutfattares opartiskhet är rubbad då ärendet exempelvis angår en själv eller anhörig.

Penningtvätt

Att förvandla pengar som kommer från brottslig verksamhet till legala ekonomiska transaktioner.

Illegal finansiering av politiska partier

Att i hemlighet finansiera politiska partier när det inte är tillåtet.

Svindleri

Att sprida vilseledande uppgifter för att påverka pris på vara, värdepapper eller annan egendom.

Åtagande

RFSU har som grundläggande princip att aldrig acceptera korruption, samt att alltid agera och informera vid misstanke om korruption. RFSU ska se till:

- att medarbetare har tillräcklig kunskap om antikorrupcionspolicyn och att den tillämpas i verksamheten
- att dokumenterade rutiner, handledningar, blanketter och avtal som bidrar till att motverka korruption är kända och används inom organisationen
- att det finns tydliga rutiner och system för att hantera misstänkta fall av korruption
- att samarbetspartners har kännedom om RFSU:s antikorrupcionspolicy

En avgörande faktor i att förebygga korruption är att verka för att stärka kulturen avseende god verksamhets- och ekonomistyrning, så kallad ”good governance”. Detta kan ske bland annat genom att:

- verka för demokratiska processer präglade av deltagande och transparens
- bedöma korruptionsrisker vid framtagande av rutiner, delegations- och attestordning, avtal, verksamhets-, program- och projektplaner inklusive budgetar
- säkerställa att planerad verksamhet har tydligt formulerade syften, förväntade resultat och aktiviteter samt rutiner för uppföljning
- lära av erfarenheter och kontinuerligt förbättra samarbetsformer och rutiner
- för insatser som innebär hantering av medel bedöma samarbetsorganisationers kapacitet att hantera bidraget på ett tillfredsställande sätt
- säkerställa att rapporter från samarbetsorganisationer kommer in på överenskommen tid samt att analysera och följa upp innehållet
- genomföra stickprovskontroller hos samarbetsorganisationer med särskild inriktning på att upptäcka korruption
- gåvor till och från samarbetspartners och leverantörer endast ska representera ett symboliskt värde
- vid mottagande av gåvor göra klart att man tar emot dem å RFSU:s vägnar

- vid representation ska restaurang av normal standard väljas och alkohol ska brukas med måtta och i enlighet med vedertagen kultur i sammanhanget

Vid misstänkt korruption

Det ligger på varje medarbetare att vara vaksam på och uppmärksamma och rapportera misstänkt korruption.

Det yttersta ansvaret för att utreda misstänkt fall av korruption ligger på generalsekreteraren. Denne kan delegera ansvaret till berörd verksamhetschef. Berörd projektledare och personal på ekonomifunktionen kan också bli inblandade i utredningen av ärendet.

Generalsekreterare, berörd verksamhetschef och pressekreterare ska omedelbart informeras om ärendet, liksom styrelsen vid större ärenden. Om berörda medel kommer från en extern finansiär bör denna skyndsamt informeras.

Vid misstanke om korruption ska RFSU, om det anses befogat, se till att särskild extern revision av insatsen genomförs.

Vid misstanke om brott ska ärendet polisanmälas.

Om bevis för misskötsel eller korruption hos en samarbetsorganisation framkommer ska RFSU överväga att avbryta sitt stöd till insatsen i enlighet med avtalet. Om rättelse inte görs bör avtalet sägas upp och RFSU återkräva medlen ifråga.

”Åtgärdsplan vid misstänkt oegentlighet” användas vid misstänkt korruption.

Implementering och uppföljning

RFSU:s ekonomichef är utsedd att ansvara för att årligen samordna och följa upp implementeringen av antikorrupsionspolicyn.

Åtgärdsplan och uppföljning ska dokumenteras skriftligt och ingå som en del i organisationens ordinarie arbete med verksamhetsplanering och uppföljning.

Övrigt

Följande policyer, styrdokument och blanketter kompletterar antikorrupsionspolicyn:

- Delegations- och attestordning
- Uppförandekod för arbete i RFSU:s regi
- Revisionsrutin
- Policy för inköp och upphandling
- Checklista vid bedömning av partnerorganisations ekonomihantering
- Åtgärdsplan vid misstänkt oegentlighet
- Rapportering av oegentlighet